

Onderwerp: **plan van aanpak herindeling**

Samenvatting raadsvoorstel

In het plan van aanpak is de organisatiestructuur voor het herindelingsproces opgenomen net als de te nemen stappen, een planning en een begroting met risicoparagraaf. Het plan is vastgesteld door beide colleges van Barneveld en Scherpenzeel. De gemeenteraden wordt gevraagd in te stemmen met de in het plan opgenomen werkwijze en rol van de gemeenteraden (paragraaf 2.1) en het voteren van een budget (in de vorm van een incidenteel project) om dit plan uit te kunnen voeren.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

- 1. In te stemmen met de in paragraaf 2.1 en organogram (paragraaf 2.9) opgenomen werkwijze en rol van de gemeenteraad;**
- 2. A. Het beschikbaar stellen van een budget van € 837.637;
B. Hiervan wordt € 560.893 gedekt uit de eenmalige bijdrage;
C. Het resterende bedrag ad € 276.744 wordt pas besteed na eventuele vaststelling van een herindelingswet door het parlement.**

1. Inleiding

Op 26 januari 2021 heeft Gedeputeerde Staten (GS) het Herindelingsontwerp Gemeente Barneveld-Scherpenzeel vastgesteld. Na de zienswijze procedure is het ontwerp omgezet in een Herindelingsadvies waarover Provinciale Staten (PS) naar verwachting op 7 juli 2021 gaat beslissen. Indien PS met het Herindelingsadvies instemt wordt het advies doorgestuurd naar de minister van Binnenlandse Zaken. De minister besluit daarna of het plan wordt omgezet in een wetsvoorstel. Dat wetsvoorstel wordt vervolgens besproken in de Tweede en Eerste Kamer. Het definitieve besluit volgt daardoor naar verwachting pas in de tweede helft van 2022.

De Wet algemene regels herindeling (arhi) vormt het wettelijke kader waarbinnen een herindeling vormgegeven dient te worden. Naast procedurele stappen regelt de Wet arhi zaken zoals de rechtsopvolging en de overgang van personeel en voorschriften. De Wet arhi bepaalt dat een herindeling wordt bekrachtigd met de start van het nieuwe jaar (1 januari) na de inwerkingtreding van de herindelingswet. Voor de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel wordt uitgegaan van 1 januari 2023.

2. Door de raad gestelde kaders

Op 21 april 2021 heeft de gemeenteraad een zienswijze op het herindelingsontwerp vastgesteld. De zienswijzebrief aan het college van GS is bijgevoegd.

3a. Argumenten

- 1.1 Op grond van artikel 79 Wet arhi zijn de gemeentebesturen verantwoordelijk voor het tijdig treffen van de nodige voorbereidingen voor het samenvoegen van de gemeentelijke organisaties. Het is niet mogelijk om met de voorbereidingen te wachten op de definitieve besluitvorming in het wetgevingstraject. De colleges van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel nemen daarom hun verantwoordelijkheid door in bijgevoegd plan van aanpak te beschrijven op welke manier toegewerkt wordt naar de eventuele herindeling op 1 januari 2023.

- 1.2 Het college gaat niet over de rol van de gemeenteraad in de voorbereidingen om te komen tot een fusiegemeente. De voorstellen over de werkwijze en rol van de gemeenteraden zijn gebaseerd op recente herindelingen, het handboek gemeentelijke herindeling van het ministerie van BZK en de “rapportage kansen en bedreigingen bij een eventuele samenvoeging Barneveld en Scherpenzeel” door de heer Hermans van BMC (22 november 2019). De voorstellen zijn tevens tot stand gekomen in overleg met de griffier.
- 2.1 Voor de periode 2021-2022 is voor het herindelingsproces een globale raming opgesteld van de voorbereidingskosten. Dit budget is bedoeld voor de inzet van de externe expertise en de kosten voor de realisatie van de resultaten zoals beschreven in het plan van aanpak. Daarnaast is ook budget nodig voor een gedeeltelijke vervanging van medewerkers die in deze periode naar verhouding veel werk verzetten in het kader van de voorbereiding van de fusie. Bij deze medewerkers zal ook het reguliere werk grotendeels doorgang moeten vinden. Niet altijd zal het mogelijk zijn om dit binnen de bestaande formatie op te vangen. Voor de beide gemeenten samen worden de totale kosten van voorbereiding op € 1.675.275 geraamd. Op basis van 50/50 komt dit voor Barneveld op € 837.637.
- 2.2 Op het moment dat PS instemt met het herindelingsadvies van GS dan zullen de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel in 2022 beide ieder € 560.893 ontvangen als eenmalige bijdrage voor de fusie. Deze bedragen komen via de algemene uitkering. Voorgenomen besluitvorming door PS is op 7 juli 2021.
- 2.3 Het restant à € 276.744 zal uit de vervolgranches van de herindelingsbijdrage uit 2023 en verder gedekt moeten worden. Deze herindelingsbijdrage gaat in op 1 januari 2023, bedraagt € 4.487.144 en wordt over 4 jaar verdeeld uitgekeerd door het rijk.

3b. Tegenargumenten/kanttekeningen

- 2.1 Op dit moment is sprake van een eerste raming van de te maken kosten. Op basis van de nog op te stellen deelplannen zal aan het einde van 2021 een bijstelling van de raming worden opgesteld. In de loop van het proces ontstaat zo steeds meer duidelijkheid over de werkelijke kosten en kan eventuele verdere kredietverlening door de gemeenteraden plaatsvinden.
- 2.2 Al dit jaar worden kosten gemaakt in verband met de uitvoering van het plan van aanpak. Dit terwijl de bijdrage van het rijk in eerste instantie € 1.121.786 bedraagt (deel Barneveld: € 560.893) en wordt pas in 2022 uitgekeerd. Uit gesprekken met de provincie merken wij een positieve grondhouding dat de provincie bereid is deze kosten in 2021 voor te financieren.
- 2.3 Voor een bedrag van € 276.744 is nog geen dekking (zie 2.3 bij 3a). Ruwweg in de tijd weggezet zal dit restant budget pas in de 2^e helft van 2022 nodig zijn. Op dat moment zal al meer duidelijkheid zijn over de besluitvorming van de eventuele fusie. Wanneer het Rijk de fusie voort zet zullen de benodigde middelen in de jaren 2023 en verder beschikbaar komen, welke ter dekking van dit restantbedrag gebruikt zullen worden. Wij gaan in overleg met GS om ook deze, eventuele, uitgaven voorgefinancierd te krijgen via de provincie.
- 2.4 In het geval het Rijk niet instemt met het eventuele herindelingsadvies van PS is er dekking voor € 560.893. Bij de besteding van de middelen wordt gestreefd, tot de periode van besluitvorming, zoveel mogelijk binnen dit budget te blijven. We verwachten dat, mocht dit zich voordoen, deze overschrijding door de provincie, als initiatiefnemer van deze herindeling, vergoed zal worden.

4. Alternatieve scenario's

Voor de rol en werkwijze van de raad in het kader van de voorbereiding op de herindeling zijn uiteraard andere invullingen mogelijk. Dit is aan de raad/raden.

5. Financiële gevolgen

Hierna volgt een samenvattend financieel overzicht van het deel voor de gemeente Barneveld. Dit is 50% van het totaal. Immers beide gemeenten ontvangen een gelijkelijk bedrag uit de algemene uitkering.

Budget	€ 837.637	In de vorm van een incidenteel project
Dekking door extra algemene uitkering 2022	<u>€ 560.893</u>	Wordt in 2021 voorgefinancierd door de provincie
Restant	€ 276.744	Zal in principe pas worden besteed na instemming door de Eerste Kamer van een eventuele herindelingswet en wordt in dat geval gedekt door de herindelingsbijdrage van het rijk voor 2023 ev.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J.J. Luteijn

Bijlagen:

Plan van aanpak herindeling Barneveld-Scherpenzeel
zienswijzebrief van de gemeenteraad van Barneveld aan het college van Gedeputeerde Staten